

Program sensoryczny - poranny krąg

Podróż do świata zmysłów na każdą porę roku – scenariusze zajęć oparte o metodę porannego kręgu.

Jesienna przygoda

Cele ogólne:

- wprowadzenie podstawowych symboli cechujących krajobraz jesieni,
- polisensoryczne oddziaływanie poprzez bezpośredni kontakt z przedmiotami z natury.

Cele operacyjne:

- wprowadzenie klimatu przytulnego, ciepłego, w którym dziecko będzie miało poczucie bezpieczeństwa,
- spotkanie dziecka z żywiołami,
- rozwijanie motoryki dużej poprzez zabawy ruchowe,
- relaksacja odprężająca według Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne,
- polisensoryczne oddziaływanie na wszystkie zmysły jednocześnie, różnymi materiałami i przedmiotami symbolizującymi jesień,
- praca nad poprawą koncentracji, rozwijanie procesów poznawczych.

Metody:

- czynne – stawianie zadań do wykonania,
- słowne – słowo do dziecka, czytanie opowiadania,
- percepcyjne – samodzielne doświadczenie, działanie na zmysły.

Środki dydaktyczne:

Preludium a-moll (Przecucie śmierci) F. Chopina, olejki o zapachu lawendowym, materiały do dekoracji pochodzące z natury (symbolizujące jesień: kolorowe suche liście, gałęzie drzew, kasztany, żołędzie), plastikowe pojemniki, suszarka, wiatrak, worek, melodia *Romance for piano and violin* A. Dvořák, drewniane tacki, treść opowiadania E. Kaczmarskiej pt. „*Bajka o tym, jak jesień liście malowała*”, melodia *Preludium Des-dur (Deszczowe)* F. Chopina.

Przebieg:

1. Zapalenie lampki zapachowej (zapach lawendowy). Podchodzimy do dzieci, każdego z osobna, pomagamy mu zdmuchnąć świecę.
2. Witamy po kolei wszystkie dzieci, smarujemy im dłonie olejkiem lawendowym, wsłuchując się w melodię *Preludium a-moll (Przecucie śmierci)*.
3. Do plastikowych pojemników wrzucamy dary jesieni (liście, kasztany, żołędzie). Ustawiamy je, tworząc ścieżkę sensoryczną. Zadaniem dziecka jest przejść po wyznaczonej drodze.
4. Spotkanie z żywiołem.
Dzieci siedzą w kręgu. Nauczyciel włącza przedmioty symbolizujące dmuchanie wiatru: suszarka, wiatrak. Gdy usłyszą dźwięk suszarki czy wiatraka, potrząsają

dłońmi lub stopami, naśladowując ruch liści na wietrze. Gdy usłyszą dźwięki, potrząsają liśćmi częściami ciała (stopami, dłońmi) w taki sposób, aby słyszało szelest liści.

5. Poznajemy zapachy.

Dzieci siedzą w kręgu, mają zamknięte oczy. Nauczyciel podchodzi do dziecka.

Dziecko ma rozpoznać zapachy, jakie wydzielają dary jesieni: kasztan, jarzębina, liść itd. Na koniec wkładając rękę do worka zaczarowanych zmysłów i zmysłem dotyku poznają przedmioty. W tle melodia *Romance for piano and violin* A. Dvořáka.

6. Dzieci, siedząc w kręgu, dostają drewniane tacki. Układają na nich liście. Następnie palcem wskazującym tworzą z nich wzory.

7. Dzieci leżą na kocyku. Nauczyciel prowadzi z nimi relaksację (rozluźnianie różnych części ciała), czytając opowiadanie E. Kaczmarskiej pt. „*Bajka o tym, jak jesień liście malowała*”. W tle melodia *Preludium Des-dur (Deszczowe)* F. Chopina.

8. Na koniec dzieci są ustawione w dużym kręgu. Trzymają się za dłonie i przekazują sobie jesienny liść.

Scenariusz 2

PODRÓŻ DO ŚWIATA ZMYŚLÓW

Jesienna kraina

Cele ogólne:

- przybliżenie pory roku (jesieni) Metodą Porannego Kręgu (oddziaływanie wielozmysłowe),
- pobudzenie do aktywności poprzez stymulację polisensoryczną.

Cele operacyjne:

- wprowadzenie ciepłych barw,
- poznawanie zjawisk atmosferycznych, jakie mogą wystąpić jesienią (szum wiatru, padający deszcz),
- rozwijanie motoryki małej,
- relaksacja przy muzyce,
- pobudzenie receptorów smakowych,
- pobudzenie receptorów zapachowych,
- praca nad skupieniem uwagi.

Metody:

- czynne – stawianie zadań do wykonania,
- słowne – słowa kierowane do dziecka,
- percepcyjne – samodzielne doświadczenie, działanie na zmysły.

Środki dydaktyczne:

Preludium a-moll (Przecucie śmierci) F. Chopina, lampka z olejkiem o zapachu lawendy, *Cztery Pory roku – Jesień* A. Vivaldiego, drewniane tacki, kasztany, liście, szyszka, jarzębina, *Tritsch-Tratsch-Polka* J. Straussa, *Jezioro łabędzie* P. Czajkowskiego, pastelowe kredki, przyprawa cynamonowa, miska, woda.

Przebieg:

1. Dzieci siedzą w kręgu. Nauczyciel gasi światło, wprowadzając jesienny klimat. Następnie podaje każdemu dziecku lampkę z olejkiem o zapachu lawendowym – jesienna kropelka. W tle melodia *Preludium a-moll (Przecucie śmierci)* F. Chopina.
2. Nauczyciel podchodzi do każdego dziecka i smaruje im ręce olejkiem o zapachu lawendy.
3. Spotkanie z żywiołem.
Dzieci siedzą w kręgu, każde otrzymuje przezroczystą miskę z wodą, w której delikatnie porusza wodę palcami, wsłuchując się przy tym w rytm wody – jesiennego deszczu. W tle melodia *Cztery Pory roku – Jesień* A. Vivaldiego.
4. Jesienne litery.
Dzieci otrzymują drewniane tacki. Następnie układają na nich kasztany, z których samodzielnie tworzą litery.
5. Dzieci siedzą w kręgu. Przed nimi leży tacka z darami jesieni. Każde z nich bierze po dwa z każdego daru (kasztan, jarzębina, liść, szyszka) i zgodnie z rytmem zadany przez nauczyciela tworzy orkiestrę do melodii *Tritsch-Tratsch-Polka* J. Strauss.
6. Dzieci siedzą w kręgu. Kredkami pastelowymi malują krajobraz jesienny do melodii *Jeziro łabędzie* P. Czajkowskiego.
7. Podziękowanie za udział w zajęciach. Dzieci siedzą w kręgu, otrzymują przyprawę cynamonową i wachają ją po kolei.

Scenariusz 3

PODRÓŻ DO ŚWIATA ZMYŚLÓW

Zima zmysłami malowana

Cele ogólne:

- wprowadzenie podstawowych symboli charakterystycznych dla zimy oraz polisensoryczne poznanie ich,
- budowanie zaufania i poczucia bezpieczeństwa,
- integracja dzieci w grupie.

Cele szczegółowe:

Dziecko:

- orientuje się w schemacie własnego ciała,
- potrafi integrować się w grupie,
- reaguje na sygnał nauczyciela,
- potrafi skupić uwagę podczas zajęć.

Metody:

- czynne – stawianie zadań do wykonania,
- słowne – rozmowa z dzieckiem,
- percepcyjne – pokaz, samodzielne doświadczenia, obserwacja.

Środki dydaktyczne:

Lampa z olejkiem o zapachu mięty, utwór *Poranek* E. Griega, białe piórka, utwór *Walc Kwiatów* P. Czajkowskiego, obrazki z częściami ciała, płyta z piosenką *Kołysanka dla Jezunia* z płyty *Zimowe nutki*, kostki lód, słoiki, woda, plastikowe pałeczki, białe chustki, płyta z utworem *Cztery Pory roku – Zima* A. Vivaldiego, bańki mydlane.

Przebieg:

1. Dzieci siedzą w kręgu. Mają zamknięte oczy, przy dźwiękach melodii *Poranek* E. Griega delektują się zapachem olejku mięty.
2. Przywitanie dzieci do piosenki *Wszyscy są, witam Was*.
3. Dzieci siedzą w kręgu. Nauczyciel pokazuje obrazki z częściami ciała. Ich zadaniem jest pocieranie białym piórkiem tej części ciała, która jest widoczna na obrazku. W tle melodia *Walc Kwiatów* P. Czajkowskiego.
4. Dzieci siedzą w kręgu. Nauczyciel włącza piosenkę *Kołysanka dla Jezunia* z płyty *Zimowe nutki*. Dzieci osłuchują się z melodią, robiąc sobie po kolei masaż kostkami lodu.
5. Spotkanie z żywiołem.
Dzieci siedzą w kręgu. Na dywanie stoją słoiki napełnione wodą. Zadaniem dzieci jest, na sygnał nauczyciela, uderzenie pałeczką o słoik do melodii *Kołysanka dla Jezunia (wersja instrumentalna)*.
6. Spotkanie z kolorem.
Do utworu *Preludium a-moll (Przeżycie śmierci)* F. Chopina, na znak nauczyciela, dzieci zakrywają i odkrywają części ciała białą chustą.
7. Dzieci siedzą w kręgu. Nauczyciel zapala lampkę zapachową. Wymieniając imię dziecka, puszcza bańki mydlane. Zadaniem dziecka o danym imieniu jest delikatne uderzenie bańki dłonią w taki sposób, aby ta nie pękła. W tle melodia *Cztery Pory roku – Zima* A. Vivaldiego.
8. Podziękowanie za udział w zajęciach.

Źródło: materiały do scenariuszy zebrane i opracowane przez nauczyciela